

İHMAL KAVRAMI ÜZERİNDEN “FLORİDA PROJECT” FİLMİNİN ANALİZİ

CHILD NEGLECT IN THE “FLORIDA PROJECT”: A FILM ANALYSIS

 Burcu TÜRK¹

¹ Doç. Dr., İstanbul Kültür Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, b.turk@iku.edu.tr

Geliş Tarihi / Date Applied
06.01.2025

Kabul Tarihi / Date Accepted
26.02.2025

ÖZET

Bu çalışma, Sean Baker'ın yönettiği “Florida Project” filmi üzerinden çocuk ihmali kavramını ele almakta ve filmin ilgili sahnelerini literatür bilgileriyle karşılaştırarak incelemektedir. Çocuk ihmali, fiziksel, duygusal, cinsel, eğitimsel ve teknolojik ihmal gibi farklı boyutlarda değerlendirilmiştir. Filmde, 6 yaşındaki Moonee'nin uygun olmayan yaşam koşulları, annesi Halley'in denetimsizliği ve davranışlarının olumsuz etkileri, ihmale dair çarpıcı örnekler sunmaktadır. Moonee'nin sağlıksız yiyeceklerle beslenmesi, denetimsizce dolaşması ve uygunsuz fiziksel çevrede yaşaması fiziksel ihmale; annesinin kötü model oluşturması ve antisosyal davranışlara teşviki duygusal ihmale işaret etmektedir. Ayrıca, cinsel gelişimle ilgili rehberlik eksikliği ve çocukların yetişkin içeriklere maruz kalması cinsel ihmal örnekleri sunmaktadır. Film, ihmali yalnızca bireysel düzeyde değil, toplumsal sorumluluk açısından da irdelemektedir. Çalışma, çocuk ihmali vakalarına yönelik farkındalık yaratmayı ve bu konuda ilgili meslek grupları için eğitimlerin önemini vurgulamaktadır. Film, somut bir örnek olarak, çocuk ihmali konusundaki duyarlılığı artırmak için etkili bir araç olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, İhmal, Florida Project, Film Analizi, Doküman İncelemesi.

ABSTRACT

This study examines the concept of child neglect through Sean Baker's film The Florida Project, analyzing key scenes in relation to existing literature. Child neglect is explored across multiple dimensions, including physical, emotional, sexual, educational, and technological neglect. The film vividly portrays child neglect through six-year-old Moonee's unsuitable living conditions, her mother Halley's lack of supervision, and the resulting negative consequences. Moonee's consumption of unhealthy food, unsupervised wandering, and residence in an unsafe physical environment indicate physical neglect, while her mother's poor role modeling and encouragement of antisocial behavior point to emotional neglect. Additionally, the lack of guidance regarding sexual development and children's exposure to adult content exemplify sexual neglect. The film addresses neglect not only on an individual level but also as a broader societal issue. This study aims to raise awareness of child neglect cases and highlights the importance of training programs for professionals working in this field. As a tangible example, the film serves as an effective tool for raising awareness about child neglect.

Keywords: Child, Neglect, The Florida Project, Film Analysis, Document Review.

1. GİRİŞ

Her geçen gün artarak toplumların gündeminde yer edinen çocuk istismarı ve ihmali, iki ayrı kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Çocuk istismarı, çocuğun bakımından sorumlu olan kişilerin çocuğa karşı olumsuz tutum ve davranışları olarak görülürken, çocuk ihmali ise çocuğun fiziksel, duygusal vs. tüm ihtiyaçlarının karşılanmaması olarak ifade edilmektedir (Özpolat, 2023). Çocuk ihmali, ailenin, devletin ve ilgili kurumların çocuğa karşı sorumluluklarını yerine getirmemesi olarak görülmekte ve istismar ile birbirine yakın kavramlar olsa da farklılıkları olduğunu söylemek mümkündür. İhmali istismardan ayıran en temel özellik, istismarın aktif, ihmalin ise pasif bir olgu olmasıdır (Kara, Biçer ve Gökalp, 2004; Yıldırım Doğru, 2015; Erdoğan ve Aslan, 2020).

Çocuk ihmali de tıpkı istismar gibi farklı alt başlıklarda değerlendirilmektedir. Bunlardan ilki, fiziksel ihmaldir. Çocuğun yaşına, gelişimine ve ihtiyaçlarına uygun şekilde ve yeterince beslenmemesi, hijyenine ve temizliğine gereken önemin verilmemesi, temiz ve hava koşullarına uygun giysiler giydirilmemesi, ev ortamının çocuk için uygun olmaması (bakımsız, kirli, böceklerin dolaştığı, çöplerin ortada olduğu, kazalara karşı önlemlerin alınmadığı vs.), birçok kişiyle aynı odada kaldığı, yatağının bile olmadığı pek çok husus çocuğun fiziksel ihmeline ilişkin durumlardır. Yani ebeveynler veya çocuğun bakımından sorumlu olan kişilerin çocuğun fiziksel gereksinimlerini bilmemesi veya bilse de uygun şekilde davranmaması, fiziksel ihmal kapsamında girmektedir (Gönener, 2011; Yıldırım Doğru, 2015).

Fiziksel ihmalin aynı zamanda prenatal ve tıbbi ihmal olmak üzere iki özel türü vardır. Prenatal ihmalde, annenin gebelik sürecinde kullanmaması gereken ilaç, alkol, madde vs. kullanmaya devam etmesinin yanı sıra yetersiz beslenmesi, alması gereken tıbbi bakımı almaması ve bebeğin hayatını tehlikeye atabilecek davranışlarda bulunması gibi davranışlar söz konusudur. Tıbbi ihmalde ise ailenin ekonomik imkanları olmasına rağmen çocuğun hastalıklardan korunması için yeterince önlem alınmaması, hastalık durumunda çocuğun gerekli tedaviyi almasına olanak sağlanmaması, sağlık kuruluşlarına zamanında başvurulmaması, kontrollerinin zamanında yapılmaması veya düzensiz yapılması, çocuk için belirtilen tıbbi önerilere uyulmaması gibi tablolar karşımıza çıkmaktadır (Yıldırım Doğru, 2015).

Bir diğer ihmal türü olan duygusal ihmal, çocuğun ihtiyaç duyduğu emosyonel desteğin, sevginin ve ilginin sağlanmaması, önemin verilmemesi, yani çocuğun temel duygusal gereksinimlerinin karşılanmaması olarak kabul edilmektedir. Çocuğun ihtiyaç duyduğu temel duygusal gereksinimler ise şu şekildedir;

1. Dokunulma (Temas, sıcaklık ve ilgi gösterme)
2. Güven (Çocuğun tüm fiziksel ihtiyaçları ile ilgilenme, koruma)
3. Düzen ve yapı (Çocuğa uygun model olma, sınırlarını belirleme)
4. Sosyalleşme (Çocuğun dış dünya ile ilişkisine aracılık etme, çocukla birlikte vakit geçirme)
5. Teşvik-Uyarılma (Çocuğun duygularını ifade etmesine imkân verme)
6. Kendini değerli görme (Çocuğun kendini bir birey olarak kabul edildiğini ve değerli olduğunu hissetmesini sağlama) (Yaşar ve Akduman, 2007; Gönener, 2011; Yıldırım Doğru, 2015)

Cinsel ihmal ise, çocuğun cinsel gelişimine yeterince önem ve özen gösterilmemesi, mahremiyetin sağlanmaması, ebeveynlerin veya bakım verenlerin cinsel istismara karşı korunması açısından çocuğa gerekli rehberliği sağlamaması, duyarsız olunması olarak ifade edilebilir (Yıldırım Doğru, 2015; Erdoğan ve Aslan, 2020).

Bir başka ihmal türü olarak kabul edilen eğitimsel ihmal, çocuğun eğitimsel ihtiyaçlarının karşılanmaması, okula gönderilmemesi, ders çalışması için uygun koşulların sağlanmaması, çocuğun tekrarlayan bir şekilde okuldan kaçmasına izin verilmesi gibi biçimlerde görülebilmektedir (Dereobalı, Karadağ ve Sönmez, 2013; Yıldırım Doğru, 2015).

Çocuğun temel ihtiyaçlarının sağlanması noktasında, ebeveynleri kadar sağlık, eğitim, sosyal yardım ve güvenlik gibi kurumları barındıran devletin de sorumluluğu bulunmaktadır. Dolayısıyla okula gitmeyen çocukların tespit edilmesi, çocuk işçiliğinin önlenmesi, çalışan çocukların denetiminin yapılması, çocuğun suça sürüklenmesinin önlenmesi, suça sürüklenen çocukların yargılama ve tutukluluk süreçlerine ilişkin gerekli hizmetlerin sağlanması gibi konularda devletin gerekli şekilde hareket etmemesi veya yetersiz ya da eşit olmayan bir yaklaşım sergilemesi toplumsal ihmali meydana getirmektedir (Yıldırım Doğru, 2015).

Teknolojinin gelişmesi ve yaygınlaşması ile birlikte, bu sınıflandırmaya artık teknolojik ihmal kavramının da dahil edildiğini söylemek mümkündür. Bu noktada çocuğun dijital cihaz kullanımını yeterince denetlememe, çocukları uzun süre ekran karşısında bırakma, çocuklar için çevrimiçi risklerin farkında olmama (Pazarcıkcı, Ağralı ve Aydın, 2022), oluşabilecek zararları göz ardı etme çocuğun dijital cihazları sağlıklı bir biçimde kullanabilmesi için rehberlik sağlamama gibi davranışlar teknolojik ihmal olarak kabul edilmektedir (Karaman ve Ayhan, 2021).

Çocuk ihmalinin nedenlerine bakıldığında bunun tek bir faktörle açıklanmasının mümkün olmadığı görülmektedir. Ebeveynin mevcut psikopatolojisi, bilişsel çarpıtmaları, çocukluk dönemindeki olumsuz deneyimleri, maddi yoksunluk, işsizlik, stres faktörü ve buna ilişkin stresle başa çıkma becerilerinde eksiklik, düşük öz saygı, duygu düzenleme becerilerinde eksiklik, ebeveynlik bilgi ve becerilerinin eksikliği, psikoaktif madde kullanımı, sosyal desteğin olmaması veya yetersiz olması, çocuğun fiziksel ve duygusal ihtiyaçlarına karşı duyarsızlığı, çocuktan gerçekçi olmayan beklentileri ve kendi kişisel ihtiyaçlarıyla meşgul olması vs. gibi ebeveyne ilişkin etkenler çocuk ihmalinin ortaya çıkışına neden olabilecek bazı sebepler olarak görülebilmektedir (Deveci ve Açık, 2003; Kezer, 2014; Avdibegović ve Brkić, 2020).

Çocuğun fiziksel, duygusal, bilişsel ve sosyal gelişimine ve refahına yönelik en büyük tehditlerden biri olan ihmalin etkilerine bakıldığında ise buna ilişkin araştırmaların çok fazla olmadığı görülmektedir. Mevcut araştırmalara göre de çocuğun yaş düzeyine göre değişebilmekle birlikte ihmale maruz kalan çocukların genellikle beynin biliş ve duygulardan sorumlu bölümleri daha az gelişmiştir (Glaser, 2000; Teicher ve Samson, 2016). Yanı sıra daha pasif, içine kapanık, sosyal ve fiziksel çevreye daha az dahil olan, kişiler arası ilişkilerde güçlük yaşayan, düşük özgüvenli, depresif, saldırgan davranışlar gösterebilen, psikoaktif madde kullanan, dürtüsel, kendine zarar verici davranışlarda bulunma ve intihar riski taşıyan çocuklar olabilmektedirler (Sarı, Ardahan ve Öztornacı, 2016; Avdibegović ve Brkić, 2020; Kobulsky, Dubowitz ve Xu, 2020; Demirgil, 2023). Bunlara ek olarak öğrenme güçlükleri, akademik başarının düşük olması, suça sürüklenmesi gibi olası sonuçları da eklemek mümkündür. İhmalin en trajik sonucu ise çocuğun ölümü ile sonuçlanmasıdır (Avdibegović ve Brkić, 2020; Kobulsky, Dubowitz ve Xu, 2020).

Çocuk ihmali, bireysel ve toplumsal düzeyde ciddi sonuçları olan bir olgudur ve bu konuda farkındalık yaratmak büyük önem taşımaktadır. Ancak ihmal kavramı, istismarın diğer türlerine kıyasla daha az görünür olup, yeterince ele alınmamaktadır. Bu çalışmada, sinema filmlerinin çocuk ihmali konusunda farkındalık yaratmada nasıl bir araç olarak kullanılabilceği ele alınmaktadır. Sinema filmleri analizi üzerine yapılan çalışmalar, toplumsal sorunlara dikkat çekmek ve psikolojiye dair konularda farkındalık yaratmada, bilinçlenmeyi arttırmada önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle kadına yönelik şiddet (Korkut ve Yurdigül, 2015; Kaya Göktepe, 2023), çocuk istismarı ve ihmali (Benli, 2015; Türk, 2023) gibi hassas konuları ele alan filmlerin incelenmesi, bu meselelerin daha geniş kitlelerce anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Bu doğrultuda, bu çalışmada da çocuk ihmaliyle ilişkili vakalarla karşılaşabilecek psikologlar, psikolojik danışmanlar, sosyal hizmet uzmanları ve çocuk gelişim uzmanları gibi meslek grupları ile bu alanda eğitim gören öğrenciler için somut bir inceleme sunmak amaçlanmaktadır.

Bu bağlamda, *The Florida Project* filmi, çocuk ihmali kavramının sinemada temsiline uygun bir örnek olarak değerlendirilmiştir. Çalışmada, filmin belirli sahneleri, literatürde çocuk ihmali ile ilgili tanımlamalar ve teorik çerçeve ile karşılaştırılarak incelenmiştir. Bu yöntemin benimsenmesi, çocuk ihmali konusunda çalışan veya eğitim alan bireyler için görsel materyallerin eğitim süreçlerinde nasıl bir katkı sunabileceğini değerlendirmelerine olanak tanırken, aynı zamanda farkındalık oluşturma ve mesleki gelişimi destekleme açısından uygulamalı bir perspektif sağlamaktadır.

2. YÖNTEM

Bu araştırma Sean Baker tarafından yönetilen, Sean Baker ve Chris Bergoch tarafından senaryosu yazılan, 23 Şubat 2018 tarihinde ülkemizde vizyona giren *The Florida Project* filminin ihmal kavramı üzerinden analiz edildiği betimsel bir çalışmadır. Betimsel çalışma, herhangi bir durum, olay ve problemi etraflıca tanımlamak, yorumlamak ve irdelemek için kullanılır ve ölçütler belirleyerek incelenen olaylar ve değişkenler arasında ilişkinin varlığı ve derecesi sorgulanır (Aydoğdu, Karamustafaoğlu ve Bülbül, 2017).

Araştırma nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiş olup bu doğrultuda nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi yoluyla araştırmanın amacına ulaşılması hedeflenmiştir. Nitel araştırmalar, bireylerin deneyimlerini, algılarını ve anlamlandırma süreçlerini derinlemesine incelemeyi amaçlayan keşfedici yaklaşımlar sunar (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu bağlamda, doküman incelemesi, araştırmacının mevcut yazılı, görsel veya işitsel materyalleri sistematik olarak analiz ettiği, geçmiş verilerden yararlanarak bir olguya dair çıkarımlarda bulunduğu bir veri toplama tekniğidir (Bowen, 2009). Doküman incelemesi; belge, resim, video, gazete vs. gibi araçlardan elde edilmekte olup, sosyal hayatı etkileyen, hazırlayan kişinin ne anlatmak istediği kadar onu kullanan kişinin de ne anladığı ile ilişkili olan içeriklerden yola çıkılarak kullanılan bir tekniktir (Çelebi ve Orman, 2022). Doküman analizi yöntemi, genel tarama ve içerik çözümlenmesi amaçlarıyla kullanılabilir (Karasar, 2005). Bu çalışmanın amacı doğrultusunda öncelikle film ön incelemeye alınarak çocuk ihmali kavramı açısından uygunluğu değerlendirildi. Ardından, literatürdeki çalışmalar incelendikten sonra film tekrar izlenerek çocuk ihmali ile ilgili temel kavramları yansıtabilecek sahneler belirlendi, dakikaları kaydedildi ve bu sahnelerin betimsel analizi yapılarak bulgular literatürle ilişkilendirildi.

Bu çalışmada araştırma yöntemi olarak film analizi kullanıldığı için insan katılımcıları yer almamakta ve dolayısıyla etik kurul izni gerektiren bir araştırma kapsamında değerlendirilmemektedir.

2.1. Filmin Künyesi

The Florida Project filmi Altın Portakal Uluslararası Film Yarışması Jüri Özel Ödülü kazandı ve aynı zamanda bu film ile 90. Akademi Ödüllerinde, 75. Altın Küre Ödüllerinde ve 71. Bafta Ödüllerinde Willem Dafoe En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu kategorisinde aday gösterildi.

The Florida Project filminin künye bilgisi Tablo 1'de yer almaktadır (The Florida Project, IMDB, 2017; The Florida Project, Wikipedia, 2017).

Tablo 1. Filmin Künyesi

Yönetmen	Sean Baker
Yapımcı	Sean Baker, Chris Bergoch, Shih-Ching Tsou, Andrew Duncan, Alex Saks, Kevin Chinoy, Francesca Silvestri
Senaristler	Sean Baker, Chris Bergoch
Oyuncular	Brooklynn Prince, Christopher Rivera, Willem Dafoe
Orijinal Dil	İngilize
Süre	1 saat 51 dakika
Ülke	Amerika Birleşik Devletleri
Vizyon Tarihi	6 Ekim 2017 (Amerika Birleşik Devletleri), 23 Şubat 2018 (Türkiye)
Tür	Drama

2.2. Filmin Konusu

Halley, altı yaşındaki kızı Moonee ile birlikte Orlando, Florida'da ekonomik bir motelde yaşamaktadır. Büyük ölçüde sosyal yardımla geçinen Halley'nin insanlara, özellikle de kendisine karşı gelenlere pek saygısı yoktur; bu tavrı, annesi gibi küfreden ve parmak sallayan Moonee'ye de geçmiştir. Motelin politikası uzun süreli kiralamalara izin vermemek olsa da, motel müdürü Bobby, Halley gibi insanların orada yaşaması için düzenlemeler yapmıştır. Halley, Moonee ve Moonee'nin arkadaşları genellikle Bobby'nin başına dert açsa da, Bobby'nin özellikle çocuklara ve dolayısıyla ebeveynlerine karşı yumuşak bir noktası vardır. Aşılmasına tahammül edemeyeceği bazı çizgiler olsa da Bobby, ekmek teknesi olan motelin turist ticaretini etkilemediği sürece, yaptıkları yıkıcı şeylerin çoğuna izin verir. Bu kolektifte Moonee ve Scooty gibi arkadaşlarının okul dışında oldukları ve büyük ölçüde kendi hallerine bırakıldıkları yaz mevsimi anlatılmaktadır (The Florida Project, IMDB, 2017; The Florida Project, Wikipedia, 2017).

3. BULGULAR

Çalışmanın bu bölümünde betimsel analiz yöntemi kullanılarak ihmale dair öne çıkan sahneler yer verilmiş ve bu sahnelerin içerikleri, literatürdeki bilimsel veriler ışığında değerlendirilmiştir. Filmde öne çıkan ve analizi yapılan sahneler Tablo 2'de belirtilmektedir:

Tablo 2. Filmde Analizi Yapılan Sahneler

Sahneler	Filmdeki Gösterim Zamanı	Sahnelerin Temaları
1	10'.32" - 11'.10"	Fiziksel ihmal, duygusal ihmal
2	12'.21" - 13'.02"	Duygusal ihmal
3	19'.06" - 21'.22"	Fiziksel ihmal
4	30'.05" - 32'.05"	Cinsel ihmal
5	34'.09" - 34'.51"	Duygusal ihmal
6	45'.24" - 50'.42"	Fiziksel ihmal, duygusal ihmal
7	67'.38" - 68'.20"	Cinsel ihmal, teknolojik ihmal
8	72'.57" - 73'.41"	Cinsel ihmal
9	76'.35" - 77'.32"	Cinsel ihmal
10	86'.12" - 88'.05"	Duygusal ihmal

Filmde Öne Çıkan Sahnelerin Analizi

1. Sahne

Moonee ve Scooty, Scooty'nin annesinin çalıştığı yerden kendilerine hazırladığı yemeği alırlar, Moonee'nin annesi Halley'in yanına giderler ve yemeye başlarlar. Halley'in çocukların yanında sigara içtiği görülür. Bu esnada bir helikopterin havalandığı ve Halley'in hareket çektiği, aynı şekilde Moonee'nin de annesi gibi hareket çektiği görülür.

Yorum: Bu sahnede ilk etapta düşünülmesi de filmin geneli ile birlikte değerlendirildiğinde Moonee'nin gelişimine ve ihtiyaçlarına uygun şekilde değil, sürekli olarak sağlıksız yiyecekler yediği, annesinin onun yanında sigara içtiği ve devamlı olarak sigara dumanına maruz bırakıldığı görülmektedir. Dolayısıyla bu sahnenin fiziksel ihmalin bir göstergesi olduğu söylenilebilir. Ayrıca Halley'in çocukların yanında helikoptere hareket çekmesi ile çocukları antisosyal davranışlara yönlendirdiği, özendirildiği ve kötü örnek olduğu dikkati çekmekte olup bu tür davranışlar da duygusal ihmal kapsamına girmekte olduğundan duygusal ihmal örneği de teşkil etmektedir (Ulukol, Başkan ve Uran, 2019).

2. Sahne

Halley'in Moonee'nin yanında küfürlü konuştuğu, kovulduğunu anlattığı görülmektedir. Sosyal yardım görevlisi ona tam zamanlı iş bulması gerektiğini, kızının ve herkesin yanında konuşmalarına dikkat etmesi gerektiğini söyler.

Yorum: Bu sahne, Halley'nin küfürlü konuşmaları nedeniyle Moonee'ye kötü örnek olduğunu gösteren sahnelerden biri olma özelliğini taşımakta olup duygusal ihmalin varlığından söz etmek mümkündür. Zira filmin bütünü ile birlikte bakıldığında Moonee'nin de tıpkı annesi gibi küfürlü konuştuğu dikkati çekmektedir. Rees (2008), çocukların dikkat çekmek amacıyla küfürlü veya cinselleştirilmiş bir dil kullanmasının ve ebeveynlerin bu duruma kayıtsız kalmasının hatta benzer şekilde davranmasının ihmalin önemli bir göstergesi olabileceğini belirtmektedir. Ebeveynler, çocuklarının sözlü ifadelerine rehberlik etmediğinde veya bu tür konuşmaları engellemek yerine normalleştirdiğinde, çocuk sağlıklı bir dil ve sosyal gelişim sürecinden mahrum kalabilir.

3. Sahne

Moonee, arkadaşları Scotty ve Jancey ile birlikte Moonee'nin annesi ile birlikte kaldığı odada, yatağın üzerinde oyun oynadıkları görülmektedir. Bu esnada Bobby gelir ve Halley'e kamera kayıtlarında çocukların elektrik odasına girip şalteri indirdiklerinin görüldüğünü söyler. Halley, kızıyla konuşacağını söyler. Bobby başka davranışlarda da bulunduğunu söyler ve bunun üzerine Halley Moonee'ye dönerek güler ve "beni rezil ettin, çok kötü bir anneyim" der. Moonee de güler "evet anne rezilsin" der. Bobby de Scotty'nin annesi Ashley ile konuşacağını, çünkü çocuğunu Halley'e bıraktığını ve Halley'in sorumluluk alması gerektiğini fakat onun sorumluluk almadığını söyleyeceğini belirtir. Halley, Bobby'ye sakin olması gerektiğini söyler. Bobby de gece ekstra 3 saat çalışmak zorunda olduğunu belirtir. Hallet bunun üzerine çocuklara dönerek, "3 saatlik parasını ödeyecek misiniz" diye sorar, çocuklar da paralarının olmadığını söyler. Halley de Bobby'ye dönerek "paramız yokmuş" der. Bobby de bu haftanın kirasını daha ödemediğini söyler. Halley de içerden para getirir ve Bobby'ye verir. Bobby teşekkür eder ve Halley'e "çocuklara dikkat et" der.

Yorum: Bu sahne aracılığıyla Moonee ve annesinin aslında bir evde değil, motelde kaldıkları anlaşılmaktadır. Dolayısıyla kendisine ait bir odasının hatta yatağının bile olmadığı, yetersiz ve çocuk için uygun olmayan fiziksel bir çevrede yaşadıkları söylenilebilir (Ulukol, Başkan ve Uran, 2019). Bu noktada bu sahnede fiziksel ihmalin yansımaları görülmektedir. Yanı sıra Bobby'nin motel müdürü olarak hem söylemlerinden hem de bakışlarından çocuklar hakkında aslında endişelendiği hatta Halley'den daha fazla endişe duyduğu görülmektedir. Bu nedenle Halley'e çocuklar için sorumluluk alması ve onlara dikkat etmesi gerektiğini hatırlatma ihtiyacı duyar.

4. Sahne

Moonee ve arkadaşları motelde koşturduktan sonra havuzu görebilecekleri bir yerde dururlar, gülmeye "memeler" diye tekrar etmeye başlarlar. O esnada havuz başında üstsüz güneşlenen bir kadın olduğu fark edilir. Scotty, "memeleri o kadar büyük ki yüzümü aralarına gömebilirim" der ve diğer çocuklar da güler. Sonra hepsi "sarkık meme" demeye başlarlar. Sonra Bobby'nin geldiğini farkederek ve birbirlerine saklanmalarını söylerler. Bobby, üstsüz güneşlenen kadına yani Gloria'ya "bunu önceden konuşmuştuk, üstünü ört" der. Gloria "neyin üstünü örteyim" diyerek anlamamazlığa gelir. Bobby, Gloria'ya çocukların buna ihtiyacının olmadığını söyler. Gloria ortada çocuk olmadığını söyler fakat Bobby çocukları gösterir. Gloria çocukların okulda olmasını gerektiğini ifade ederken Bobby yaz tatilinde olduklarını hatırlatır. Bu esnada çocuklar Bobby'nin Gloria'yı giydirip giydirmedigine bakarlar. Bobby aynı zamanda Gloria'ya havuz kurallarını göstererek alkollü içkinin yasak olduğu hatırlatır. Bir süre daha tartıştıktan sonra Bobby, Gloria'nın üstünü kapatır. Gloria bu sefer Bobby'nin kendisini taciz ettiğini öner sürer. Scotty de Gloria'ya seslenerek "memelerini Bobby'nin suratına göm!" der. Bobby çocuklara gitmelerini söyler.

Yorum: Öncelikle bir yetişkin olarak Gloria'nın etrafında çocuk olup olmamasını önemsemediği, dolayısıyla çocukların cinsel gelişimlerine olumsuz anlamda etki edebileceğini öngörmediği ve duyarsız davrandığı görülmektedir. Cinsel ihmalin, çocukların cinsel kötüye kullanıma karşı korunmaması veya ilgisiz kalınması, cinsel gelişimlerine gerekli önemin verilmemesi olarak tanımlandığı düşünüldüğünde (Okan İbiloğlu, Atlı, Oto ve Özkan, 2018) bu sahnede cinsel ihmalin bir örneğinin görüldüğü söylenebilmektedir. Ayrıca yine bu sahnede tıpkı diğer bazı sahnelerde görüldüğü üzere Bobby'nin sorumluluk sahibi ve duyarlı bir yetişkin olarak davranarak Gloria'yı çocuklar açısından uyardığı görülmektedir.

5. Sahne

Bir önceki sahnede toptan aldıkları parfümleri Halley'in Moonee yanındayken bir otelin önünde satmaya çalıştığı görülmektedir. Hatta Moonee de ona eşlik etmektedir.

Yorum: Bu sahnede aslında Halley'in yasadışı bir şekilde ürün satmaya çalışması ve bunu Moonee ile birlikte yaptığı dolayısıyla da ona uygun bir model teşkil etmediği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda duygusal ihmalin varlığı söz konusudur. Ebeveynlerin olumsuz davranışları, çocukların duygusal ve sosyal gelişimlerini olumsuz yönde etkileyebilir, çocukların bu tür davranışları normalleştirmesine ve benimsemesine yol açabilir (Aktay, 2020).

6. Sahne

Moonee, arkadaşları Scooty ve Jancey ile birlikte yine dışarıda kendi başlarına gezerler. Terk edilmiş evlerin bulunduğu bir yere gelirler. Bir evin içine girerler, evin içinin harabe olduğu görülür. Scooty bir ara eline balta alır ve duvarları kırmaya başlar, sonra bir aynayı kırar. Evin penceresinden dışarıya klozeti atar, merdivenlerden eşya fırlatır. Üçü birlikte şöminede yastık yakarlar. Sonra koşarak uzaklaştıkları görülür ve başlarının belaya gireceğini söylerler. Moonee, Jancey'e "evine git ve kimseye söyleme" der. Moonee, Scooty'ye de "annene söyleme" der ve Scooty ile ayrılır. Moonee, annesinin yanına gelir ve annesi ona "eski binalar yanıyor, gidip izlemek ister misin" diye sorar. Moonee de binaların olduğu tarafa bakar. Bu sırada Bobby de yangını görür ve ofisten dışarı çıkıp bakar. Scooty'nin annesi de "gelsene, yanar evi görmek istemez misin" diyerek Scooty'yi çağırır. Scooty, televizyon izlemek istediğini söyler. Scooty'nin annesi oğlunun hareketlerinden şüphelenerek "bana bak ve derhal gerçeği anlat" de. "Bunu yaptıysan başımıza ne geleceğinin farkında mısın, Sosyal Hizmetler buraya mı gelsin istiyorsun" diye sorar. Doğruyu söylemesi için ısrar eder, fakat Scooty yapmadığını söyler. Annesi öğrenmesi gerektiğini ve bunun bir şaka veya oyun olmadığını söyler. Bu esnada yangın yerine itfaiye gelir. Moonee ve Halley civardaki insanlar gibi yangın yerine gider ve Halley, kızına "heyecanlı değil misin, televizyondakinden daha iyiymiş" der. Daha sonra da Moonee'nin yangınla birlikte fotoğrafını çeker ve bu esnada kızının gülümsemesini ister.

Yorum: Bu sahnede çocukların ebeveynleri tarafından denetim ve kontrol mekanizması altında olmadıklarından aslında filmin genelinde olduğu gibi kendi başlarına gezdikleri ve kendileri için güvenli olmayabilecek ortamlarda buldukları görülmektedir.

Fiziksel ihmal, ebeveynlerin veya bakımverenlerin çocukların sağlığı için gerekli tıbbi yardımı reddetmeleri veya geciktirmeleri, çocuğun beslenmesi, bakımı, giyimi, refahı ve güvenliği konusunda ilgisiz ve kayıtsız kalmaları olarak tanımlanmaktadır (Güler, Uzun, Boztaş ve Aydoğan, 2002). Dolayısıyla bu sahne, çocukların güvenliği konusunda kayıtsız kalmanın bir örneği olarak fiziksel ihmalin bir yansımasını teşkil etmektedir. Yanı sıra çocukların duygusal ihmal olarak antisosyal davranışlara yönlendirilmesi neticesinde eşyalara zarar verdikleri, buna ek olarak annelerinin yangını izlemelerinin ne kadar heyecanlı olacağına dair söylemlerinin de bulunması, hatta Halley'in kızı Moonee'nin yangınla birlikte fotoğrafını çekmesi ve bu esnada gülümsemesini istemesi de yine çocuk için uygun bir model teşkil etmediğini göstermektedir.

7. Sahne

Halley, Moonee'den bikinisinin üstünü bağlamasını ister, Moonee, yüzmeye mi gideceklerini sorar, annesi "hayır, mayo selfiesi çekeceğiz" der. Moonee, çok heyecanlanır ve annesi ona da bikini giydirir, birlikte fotoğraf çekmeye başlarlar. Annesi, fotoğrafa çekilirken Moonee'ye dilini çıkartmasını söyler.

Yorum: Bu sahnede Halley'in kızıyla birlikte fotoğraf çektirmesinde, aslında bir ebeveyn olarak kızını cinsel istismara karşı korunması açısından ona gerekli rehberliği sağlamadığı ve ona yetişkinmişçesine pozlar verdirmeye çalıştığı görülmektedir. Dolayısıyla bu sahnenin, cinsel ihmal ve telefon aracılığıyla bu fotoğrafların sosyal medyada paylaşılması, belki de muhtemel cinsel istismar uygulayabilecek kişilerin eline geçmesi vs. gibi oluşabilecek zararları göz ardı etme durumu söz konusu olduğundan teknolojik ihmal örneği olarak görülebilmesi söz konusudur (Karaman ve Ayhan, 2021; Pazarcıkcı, Ağralı ve Aydın, 2022).

8. Sahne

Moonee'nin yüksek sesli müzik eşliğinde banyo yaptığı görülmektedir. Bu sırada Bobby, motelde üst kata çıkar ve Halley ile Moonee'nin odasından bir erkeğin çıktığını görür.

Yorum: Bu sahnede aslında, Moonee'nin filmin başka birkaç sahnesinde olduğu gibi ara ara müzik eşliğinde banyo yaptığı görülmektedir. Ancak önceki sahnelerde bunun sıradan bir sahne olduğu düşünülmektedir. Bu sahne ile birlikte aslında Halley'in, kızı banyo yaparken odada bir erkekle cinsel birliktelik yaşamış olabileceklerini veya cinsel birlikteliği yaşayabilmek için Moonee'yi yüksek sesli müzikle banyo yaptırttığını düşündürmektedir. Dolayısıyla bu noktada Halley'in bir ebeveyn olarak Moonee'nin cinsel gelişimine yeterince önem ve özen göstermediği (Okan İbiloğlu vd., 2018) dikkati çekmekte olup cinsel ihmalin varlığından söz etmek mümkündür.

9. Sahne

Halley'in telefonu çalar ve Moonee'ye yatmaya hazırlanmasını söyler. Halley telefonu açıp, dışarı çıkar ve telefondaki kişiye sürdüğü arabanın türünü sorar, daha sonra da oda numarasını söyler. Sonrasında Moonee'nin tekrar müzik eşliğinde banyo yaptığı görülür. Banyoya birinin girdiği sesten anlaşılır. Erkek sesi, "İçerde çocuk var" der ve sonrasında da Halley'in sesi duyulur, "banyoya girme diye söyledim sana" der. Moonee'nin bu esnada şaşkınlıkla baktığı görülür. Halley, erkeği dışarı çıkartır ve Moonee'ye perdeyi kapatmasını söyler.

Yorum: 8. Sahne ile birlikte düşünüldüğünde aslında bir erkek sesinin duyulmasıyla Halley'in, kızı banyo yaparken odada bir erkekle cinsel birliktelik yaşamış olduğu daha da netleşmiş olur. Hatta erkeğin banyoda bir çocuğun olabileceğini bilmediği de bu sahneden anlaşılmaktadır. Yanı sıra sahnede görülmemiş olsa da erkeğin çıplak olması ve belki de Moonee'nin erkeğin cinsel organını görmüş olabileme ihtimali de söz konusudur. Çocukların cinsel açıdan sömürülmesine karşı gerekli önlemlerin alınmaması ve korunmalarına yönelik duyarsız olunmasının cinsel ihmal kapsamına girdiği göz önüne alındığında (Erdoğan ve Aslan, 2020) bu sahnede de çocuğun cinselliğe dair gerekli korunmanın sağlanmadığı dikkati çekmekte olup, bir önceki sahne ile benzer şekilde cinsel ihmalin bir örneğini teşkil etmektedir.

10. Sahne

Halley, Scotty'nin annesi Ashley'nin kapısını çalar. Moonee'nin yapmış oldukları için üzgün olduğunu ve aralarının bozulmaması gerektiğini söyler. Sonrasında beş parasız olduğunu söyler ve Ashley'den o haftaki kirasını ödemesini ister. Ashley de ödeyebilecek gücü olduğunu ve olanlardan herkesin haberinin olduğunu ifade eder. Ashley, Halley'e bir fotoğraf gösterir ve fotoğraftaki kişinin Halley olduğunu söylese de Halley inkar eder. Bu fotoğraf aslında daha önce Moonee'nin Halley'i çektiği fotoğraflardan biridir. Ashley fotoğraftaki kişinin Halley olduğu konusunda ısrarcı olur. Ayrıca "sen fahişelik yaparken Scotty hiç yanında olduysa seni

öldürürüm" der. Bunun üzerinde Halley, Ashley'e saldırır ve onu dövmeye başlar. Scotty de bu esnada olanları izler.

Yorum: Bu sahnede aslında Ashley'nin, oğlu Scotty'i olumsuz yönde etkilenmemesi için Halley'den uzak tutmuş olduğu anlaşılmaktadır. Fakat Halley'in Ashley'e saldırması ve bunu Scotty'nin gözü önünde yapmakta herhangi bir sakınca görmemesi, dolayısıyla Scotty'nin ebeveyninin kendi gözleri önünde fiziksel şiddete uğramasına tanıklık etmesi söz konusudur. Sosyal Öğrenme Kuramı perspektifine göre şiddete uğrayan veya tanıklık eden çocuklar ya şiddet davranışını dışsallaştırarak çevrelerini kontrol etmeyi ya da içselleştirerek yaşam boyunca şiddet içeren ilişkilere karşı savunmasız olmayı öğrenmektedirler (Bilican Gökçaya ve Öztürk, 2021). Bu açıdan Scotty'nin duygusal ihmale uğramış olması söz konusudur.

4. SONUÇ

Bu çalışmada, literatürdeki bilgiler doğrultusunda çocuk ihmali kavramları, *The Florida Project* adlı filmdeki sahne içerikleri ile ilişkilendirilmiş ve tematik bir değerlendirme yapılmıştır. Bu çalışmada, özellikle analiz edilen filmin baş kahramanı Moonee'nin, uygun olmayan hatta daha önce ayağı kaydığı için hastanelik olduğunu söylediği fiziksel bir çevrede yaşadığı, genellikle başı boş dolaştığı, annesinin denetiminden uzak olduğu, gelişimine uygun gıdalar almadığı, sürekli sağlıksız yiyeceklerle beslendiği ve uyum bozucu davranışlar sergilediği (arabaya tükürmek, küfür etmek, yangın çıkarmak vs.) görülmektedir.

Çocukluk döneminde ihmale maruz kalmanın, hem çocukluk hem de yetişkinlik dönemlerinde iyi olma hali üzerinde olumsuz etkiler yarattığı, düşük yaşam kalitesinin güçlü bir belirleyicisi olduğu ve yetişkinlikte depresyon, madde bağımlılığı ile intihar girişimleri için önemli bir risk faktörü oluşturduğu bilinmektedir (Zhang, Li, Sun ve Wei, 2023). Bu bağlamda, Moonee'nin arkadaşına "En sevdiğim ağaç neden bu biliyor musun?" sorusunu yöneltip, arkadaşının "Neden?" sorusuna "Çünkü yıkılmış ve hâlâ büyümeye devam ediyor" yanıtını vermesi, yaşadığı ihmalin üzerindeki etkisini bir ağaçla özdeşleştirerek ifade ettiğini düşündürmektedir. Son yıllarda, travmatik yaşantıların ardından kişinin daha güçlü hale gelebilmesinin, zorluklarla daha etkin baş edebilmesinin söz konusu olduğu belirtilmektedir. Zorlu koşullarla başa çıkmak için yapılan psikolojik ve bilişsel çabaların sonucunda ortaya çıkan olumlu değişimleri ifade eden bu kavram, travma sonrası büyüme olarak adlandırılmaktadır (Tedeschi ve Calhoun, 2004). Bu çerçevede, Moonee'nin ağacın "yıkılmış ama büyümeye devam ediyor" olduğunu vurgulaması, dayanıklılık, kendilik değeri veya iyileşme süreciyle ilişkili olabileceği göz önüne alınarak, travma sonrası büyümenin dolaylı bir yansıması olarak değerlendirilebilir.

Literatürde yer alan bulgularla birlikte filmin analizi, çocuklar, ebeveynler, toplum ve bu konularla ilgili meslek gruplarının—psikologlar, çocuk gelişimi uzmanları, rehberlik ve psikolojik danışmanlar, sosyal hizmet uzmanları, hekimler ve hemşireler gibi—çocuk istismarı ve ihmali konusunda eğitim alması ve farkındalık oluşturulmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Özellikle, gizli kalan ve bildirilmesi güç olan ihmal vakalarının önemi de bu süreçte vurgulanmaktadır. İhmal, çoğu zaman göz ardı edilen bir sorun olarak kalmakta ve bu durum, çocukların fiziksel, bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle, toplumun tüm kesimlerinin çocuk istismarı ve ihmali konusunda bilinçlenmesi son derece kritiktir. Ayrıca, aileler ve çocuklar için gerekli sosyal destek mekanizmalarının sağlanması, ihmalin önlenmesine yönelik çeşitli projelerin hayata geçirilmesi ve bu konudaki toplumsal duyarlılığın artırılması büyük önem taşımaktadır. Eğitim programları, seminerler ve atölye çalışmaları gibi etkinliklerle bu farkındalığın artırılması, uzun vadede daha sağlıklı bir toplum oluşturulmasına yardımcı olacaktır. Yanı sıra travma sonrası büyümeyi destekleyen psikososyal

müdahaleler geliştirilmesi, bireylerin travma sonrası uyum süreçlerini güçlendirmek ve yaşam kalitelerini artırmak açısından büyük bir öneme sahiptir.

KAYNAKÇA

- Aktay, M. (2020). İstismar ve İhmalin Çocuk Üzerindeki Etkileri ve Tedavisi. *Gelişim Ve Psikoloji Dergisi*, 1(2), 169-184.
- Avdibegović, E., & Brkić, M. (2020). Child neglect-causes and consequences. *Psychiatria Danubina*, 32(suppl. 3), 337-342.
- Aydoğdu, Ü. R., Karamustafaoglu, O. & Bülbül, Ş. M. (2017). Akademik Araştırmalarda Araştırma Yöntemleri ile Örneklem İlişkisi: Doğrulayıcı Doküman Analizi Örneği. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 556-565.
- Benli, N. (2015). Türk Sinemasında "Çocuk Gelin" İmgesi: Lal Gece Filmi Ekseninde İçerik Analizi. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi* (50), 193-204.
- Bilican Gökkaya, V., & Öztürk, M. (2021). Çocuklukta Aile İçi Şiddet Öyküsü ile Flört Şiddeti Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(4), 219-240. <https://doi.org/10.18026/cbayarsos.959425>
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40.
- Çelebi, M. & Orman, F. (2022). Veri Toplama Teknikleri. M. Çelebi (Ed.), *Nitel Araştırma Yöntemleri içinde* (168-172. ss.). Pegem Akademi, Ankara.
- Demirgil, Z. (2023). Çocuklukta Yaşanan Duygusal İhmal ile İş Yaşamında Yalnızlığın Arasındaki İlişkide Tükenmişliğin Aracılık Etkisi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 28(4), 467-480.
- Dereobalı, N., Karadağ, S. Ç., & Sönmez, S. (2013). Okulöncesi Eğitim Öğretmenlerinin Çocuk İstismarı İhmal Şiddet ve Eğitimcilerin Rolü Konusundaki Görüşleri. *Ege Eğitim Dergisi*, 14(1), 50-66.
- Deveci, S. E., & Açık, Y. (2003). Çocuk istismarı nedenlerinin incelenmesi. *Arşiv Kaynak Tarama Dergisi*, 12(4), 396-405.
- Erdoğan, Y., & Aslan, D. (2020). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocuk İstismarı ve İhmaline Yönelik Algıları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 104-132. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.629158>
- Glaser, D. (2000). Child Abuse and Neglect and the Brain—A Review. *The Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines*, 41(1), 97-116. doi:10.1017/S0021963099004990
- Gönener, H. (2011). Zihinsel Engelli Çocuklarda İhmal-İstismar ve Hemşirelik Bakımı. *Journal of Experimental and Clinical Medicine*, 27(4), 137-143. <https://doi.org/10.5835/jecm.v27i4.1348>
- Güler, N., Uzun, S., Boztaş, Z., & Aydoğan, S. (2002). Anneleri tarafından çocuklara uygulanan duygusal ve fiziksel istismar/ihmal davranışı ve bunu etkileyen faktörler. *Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 24(3), 128-134.
- Internet Movie Database (IMDB) (2017). *The Florida Project*. Erişim adresi https://www.imdb.com/title/tt5649144/?ref=fn_al_tt_1 (Erişim tarihi : 09.12.2024)
- Kara, B., Biçer, Ü., & Gökalp, A. S. (2004). Çocuk istismarı. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 47(2), 140-51.
- Karaman, H., & Ayhan, H. (2021). Çocuğa Yönelik Teknolojik İhmal ve İstismar. *Online Journal of Technology Addiction and Cyberbullying*, 8(1), 43-59.

- Karasar, N. (2005). Bilimsel araştırma yöntemi. 15. Baskı. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Kaya Göktepe, A. (2023). Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele: Bergen Filmi Söylem Çalışması. *KADEM Kadın Araştırmaları Dergisi*, 9(2), 321-366. <https://doi.org/10.21798/kadem.2023.138>
- Kezer, İ. (2014). Çocuk ihmal ve istismarında risk faktörleri. O. Derman (Ed.), *Çocuk istismarına ve ihmeline yaklaşım temel bilgileri içinde* (ss. 29-33). Ankara: Akademisyen Tıp Kitabevi.
- Kobulsky, J. M., Dubowitz, H., & Xu, Y. (2020). The global challenge of the neglect of children. *Child Abuse & Neglect*, 110 (1), 104296.
- Korkut, C., & Yurdigül, A. (2015). Kadına Yönelik Şiddetin Sinematografik Anlatıya Yansıması (O Çocukları Filmindeki Kadın Temsillerinin Feminist Sinema Kuramı Bağlamında İncelemesi). *Atatürk İletişim Dergisi* (9), 125-142
- Okan İbiloğlu, A., Atlı, A., Oto, R., & Özkan, M. (2018). Çocukluk çağı cinsel İstismar ve enest olgularına çok yönlü bakış [Multifaceted glance on childhood sexual abuse and incest]. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 10(1), 84-98. <https://doi.org/10.18863/pgy.336520>
- Özpolat, A. O. (2023). Çocuk İhmal Ve İstismarının Politikalarla İlişkisi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 28(1), 141-153.
- Pazarcıkcı F, Ağralı H. & Aydınlı A. (2022). Annelerin Dijital Ebeveynlik Farkındalığının Sağlık Okuryazarlığı ve Çeşitli Değişkenler ile İlişkisi. *Bağımlılık Dergisi*, 23(3):292-301. doi:10.51982/bagimli.1004480
- Rees, C. (2008). The influence of emotional neglect on development. *Paediatrics and Child Health*, 18(12), 527-534.
- Sarı, H. Y., Ardahan, E., & Öztornacı, B. Ö. (2016). Çocuk ihmal ve istismarına ilişkin son 10 yılda yapılan sistematik derlemeler. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 15(6), 501-511.
- Tedeschi, R.G. & Calhoun, L.G. (2004). Posttraumatic growth: Conceptual foundations and empirical evidence. *Psychological Inquiry*, 15(1), 1-18.
- Teicher, M.H. & Samson, J.A. (2016), Annual Research Review: Enduring neurobiological effects of childhood abuse and neglect. *J Child Psychol Psychiatr*, 57: 241-266. <https://doi.org/10.1111/jcpp.12507>
- Türk, B. (2023). Çocuk istismarı ve ihmali perspektifinden Kefernahum filminin analizi. *The Journal of Academic Social Science*, 11 (138), 114-122.
- Ulukol, B., Başkan, S. & Uran, P. (Eds.). (2019). *Çocuk istismarı ve ihmali* (Cilt 1-2) Punto Yayınları.
- Wikipedia. (2017). *The Florida Project*. Erişim adresi https://en.wikipedia.org/wiki/The_Florida_Project (Erişim tarihi : 09.12.2024)
- Yaşar, Z. F., & Akduman, G. G. (2007). Çocuk ihmali-istismarı ve adli diş hekimliği. *TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni*, 6(5), 389-394.
- Yıldırım Doğru, S.S. (Ed.). (2015). *Çocuk Hakları ve Koruma, Aile Refahı ve Koruma*. Ankara: Eğiten Kitap
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yüksel, H., & Yüksel, M. (2014). Çocuk İhmali ve İstismarı Bağlamında Türkiye'de Çocuk Gelinler Gerçeği. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 1-24.
- Zhang, H., Li, J., Sun, B., & Wei, Q. (2023). Effects of Childhood Maltreatment on Self-Compassion: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Trauma, Violence, & Abuse*, 24(2), 873-885. <https://doi.org/10.1177/15248380211043825>

Çatışma Beyanı: Makalenin yazarı, bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi, kurum veya kuruluşun finansal ilişkileri bulunmadığını dolayısıyla herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan eder.

Destek ve Teşekkür: Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Etik Kurul İzni: Bu çalışma etik kurul onayı gerektirmemektedir.

Katkı Oranı Beyanı: Çalışma tek yazarlıdır.